

MAGAZINE

GLAS SEOSKIH ŽENA

U posjetu kod novog EZA-inog člana, organizacije Afammer.

REALNA SITUACIJA MLADIH U EUROPI

JOC-Europe u posjetu međunarodnom EZA-inom seminaru.

EZA-IN POČETNI SEMINAR 2021.:

OKOSNICE SOCIJALNOG DIJALOGA

Europa nakon pandemije koronavirusa i pred gospodarskim procvatom?

POTREBNA NAM JE SNAŽNA POLITIČKA VOLJA KAKO BISMO GRAĐEVINSKI SEKTOR UČINILI ODRŽIVIM

IZDANJE 3/2021

Poštovane kolegice i kolege, drage čitateljice i čitatelji,

Poštovane kolegice i kolege, drage čitateljice i čitatelji,
s ovim brojem ulazimo u vrijeme božićnih blagdana. Božić je vrijeme odmaka od svakodnevice, od krizne godine. Na kraju godine bih s Vama željela podijeliti dvije misli:

Došašće je u kršćanskoj tradiciji vrijeme priprave za novo vrijeme, koje tek dolazi. Lukino evanđelje na 2. nedjelju došašća govori o Ivanu. Ivan je vapijući glas iz pustinje koji poziva na pokajanje. Glas koji govori o planinama koje treba sniziti, dolinama koje treba ispuniti i krivim putovima koje treba ispraviti.

Ovaj povoljan trenutak za novi početak bio je središnja tema ovogodišnjeg početnog seminara. Razgovarali smo o tome koliko uspješno u Europi koristimo Kairos. Možemo li osmislići nešto novo i iskoristiti trenutak duboke krize izazvane pandemijom i gorućim pitanjem klimatske ugroze kako bismo stvorili uistinu održiv i uistinu socijalan društveni i gospodarski poredak s ljudskim licem?

Koje planine još moramo pomaknuti kako bismo utrli put uspjehu ambicioznog europskog plana obnove? Koje doline, društvene razlike i procjepi moramo ispuniti kako bismo solidarno, zajedničkim snagama prevladali pandemiju? Mislim da se i mi kao sindikalisti i predstavnici zaposlenika ponekad osjećamo kao Ivan, usamljeni glas iz pustinje. Priznajmo iskreno: Hoće li nam teško pasti ako unatoč - svom iskrenom - angažmanu za društveno pravednu transformaciju vjerojatno nećemo moći donijeti „radosnu vijest“ svim zaposlenicima?

Možemo učiniti što je u našoj ljudskoj moći. U trenucima nemoći, bespomoćnosti, iscrpljenosti pomoći će nam ako se prepustimo Bogu i od Njega zatražimo utjehu kako bismo s novom snagom i novom hrabrošću izravnili planine i doline. Možda čak naučimo hodati ravno krivudavim stazama.

Želim Vam svima sretan Božić i hrabru, povjerenjem ispunjenu 2022. godinu!

Sigrid Schraml
Generalna tajnica

SADRŽAJ

4

GLAS SEOSKIH ŽENA:

U posjetu kod novog EZA-inog člana, organizacije Afammer

9

REALNA SITUACIJA MLADIH U EUROPI:

JOC-Europe u posjetu međunarodnom EZA-inom seminaru

13

EZA-IN POČETNI SEMINAR 2021.: OKOSNICE SOCIJALNOG DIJALOGA:

Europa nakon pandemije koronavirusa i pred gospodarskim procvatom?

16

POTREBNA NAM JE SNAŽNA POLITIČKA VOLJA KAKO BISMO GRAĐEVINSKI SEKTOR UČINILI ODRŽIVIM

20

UREDNIŠTVO

GLAS SEOSKIH ŽENA

U posjetu kod novog EZA-inog člana, organizacije Afammer

Ciudad Real - organizacija Afammer (udruga obitelji i žena iz ruralnih područja) je od listopada 2021. dio EZA-ine mreže. Ova se organizacija još od 1982. zauzima za prava seoskih žena i podupire ih na različite načine. Carmen Quintanilla Barba osnivačica je i predsjednica. Afammer u Španjolskoj trenutno broji 190.000 članova i njeguje izvrsne međunarodne veze. Posjetili smo Carmen Quintanilla Barba u Afammerovoј središnjici u Ciudad Realu.

INTERVJU: Lukas Fleischmann
SLIKE: Lukas Fleischmann

EZA: Dobrodošli u EZA-inu mrežu. Možete li nam za početak objasniti što je zapravo Afammer?

Carmen: Afammer je osnovan u Španjolskoj prije 39 godina, u vrlo važnom trenutku španjolske povijesti, nedugo nakon što je donesen Ustav koji nam je omogućio da živimo u vladavini prava i demokraciji. Doduše, postojali su općeniti ženski pokreti, no nitko nije mislio na seoske žene. Premda su upravo te žene uspjеле održati na životu mnoga sela u ovoj zemlji, neravnopravnost se spolova manifestirala upravo na njima. Željeli smo im dati glas i prekinuti nevidljivost seoskih žena.

EZA: Recite nam malo više o tome, zašto je toliko važno dati glas upravo ženama na selu?

Carmen: Žene na selu ključ su opstanka naših sela. Bez njih nema budućnosti. No, da bi sela imala budućnost, moramo postići ravnopravnost muškaraca i žena. Osim toga, u selima moramo osigurati dostupnost javnih usluga te prije svega radna mjesta. Budu li imale posao, žene neće napuštati sela. Dvije od tri osobe koje napuste selo u Španjolskoj su mlade, obrazovane žene. Želimo da te žene ostanu u selima.

EZA: Koji su razlozi zašto odlaze?

Carmen: Ima ih puno. Prije svega, depopulacija nije problem samo u Španjolskoj, već i u cijeloj EU. Razlozi su pritom slični. Neki od njih su razlike u plaćama, nedostatna digitalizacija i manjak radnih mjesta. Osim toga, uočava se maskulinizacija sela, što je još jedan razlog zašto žene napuštaju sela. To je začarani krug.

EZA: Što ta maskulinizacija znači za sela?

Carmen: To je pitanje opstanka. Selo koje čine samo muškarci nema budućnost. Međutim, upravljačke funkcije u ruralnim područjima još uvijek su nažalost uglavnom u rukama muškaraca. Sa svakom ženom koja napusti selo ta se nejednakost pogoršava. Osim toga, ta situacija može dovesti do nasilja nad ženama. Što je manje žena u selima, preostale žene postaju sve manje vidljive i manje primjetne.

“ŽENE NA SELU KLJUČ SU OPSTANAKA NAŠIH SELA. BEZ NJIH NEMA BUDUĆNOSTI. NO, DA BI SELA IMALA BUDUĆNOST, MORAMO POSTIĆI RAVNOPRAVNOST MUŠKARACA I ŽENA.”

EZA: Koliko seoskih žena danas ima u Španjolskoj?

Carmen: U španjolskim selima trenutno živi oko 6 milijuna žena.

EZA: Kako organizacije kao što je Afammer pomažu tim ljudima?

Carmen: Na primjer, pokrenuli smo edukacijske inicijative. U sela donosimo edukacije „skrojene po mjeri“, odnosno prilagođene potrebama žena; od obrazovnih programa preko edukacija o zdravstvenim uslugama do obuka za pokretanje poslovanja u ruralnom turizmu ili o restauraciji namještaja. Sve te edukacije vode žene. Inicijativa je vrlo uspješna. Mnoge žene pronađu posao ili se udruže u zadruge. Ovdje je također riječ o poticanju društveno-kulturne promjene. Nudimo i digitalne edukacije u selima s manje od tisuću stanovnika. Na primjer, otvaramo online trgovine proizvodima ili uslugama.

EZA: Educiranje je dio Afammerova zadataka, ali što je s zločinima nad ženama ili zlostavljanjem? Što Afammer radi po tom pitanju?

Carmen: U Španjolskoj je ove godine od posljedica zlostavljanja umrlo 37 žena. To je stvarno tragedija, prava društvena sramota. Od tih 37 žena, 14 ih je bilo iz sela s manje od 10.000 stanovnika. Bile su to seoske žene koje su živjele u tišini jer je u ruralnim krajevima obiteljska čast često važnija od sramote koju bi obitelj doživjela kao posljedicu silovanja. Često se događa da riječ počinitelja više vrijedi od riječi žrtve. Kako bismo se borili protiv te stvarnosti, pokrenuli smo primjerice program „Tvoja ljekarna, tvoje utočište“. U mnogim je selima ljekarna jedina zdravstvena služba. Ovom akcijom, pokrenutom u suradnji sa službenom ljekarničkom školom u Madridu, želimo stvoriti sigurna mjesta u selima. Snimili smo i kratki film Una palabra (Jedna riječ) koji osuđuje tišinu koju žene trpe u ruralnim područjima.

EZA: Afammer je jedan od novih EZA-inih članskih centara. Što vas je motiviralo da se pridružite mreži?

Carmen: Mislim da mreža EZA uživa dobru reputaciju. Afammer je pak oduvijek imao europsko i transatlantsko usmjerenje. Mi nismo organizacija ograničena samo na Španjolsku. Međunarodna razmjena ideja i metoda rada oduvijek nam je bila od velike važnosti. Čast nam je biti dio EZA-e. Vjerujem također da s naših 190.000 članova možemo dati solidan doprinos mreži.

EZA: Zahvaljujemo na razgovoru.

CARMEN QUINTANILLA BARBA (ROĐ. 1954.) OSNIVAČICA JE AFAMMERA

Carmen Quintanilla Barba (rođ. 1954.) osnivačica je Afamerra i bivša parlamentarna zastupnica provincije Ciudad Real iz redova konzervativne stranke (Partido Popular) u razdoblju od 2000. do 2019. godine. Završila je radne odnose i stekla diplomu u području socijalnog rada, poslovna je učiteljica i namještenica u Višem zboru autonomnih tijela (INEM) za posebne službe.

REALNA SITUACIJA MLADIH U EUROPPI

JOC-Europe u posjetu međunarodnom EZA-inom seminaru

CAROLIN MOCH – JE ORGANIZATORICA SEMINARA & EUROPSKA KOORDINATORICA ZA JOC

TEKSTOVI: Lukas Fleischmann
SLIKE: Lukas Fleischmann

Valladolid – gubitak radnog mesta, društvena izolacija, besperspektivnost: mladi radnici diljem Europe trenutno se sučeljavaju s mnogim problemima. Pandemija je djelovala poput fitilja za društvene i ekonomske izazove. JOC-Europe (Jeunesse Ouvrière Chrétienne) želi kroz međunarodno umrežavanje stvoriti nove putove i mogućnosti. Prema strategiji "vidi", "procijeni", "djeluj", mladi iz Španjolske, Njemačke i Belgije razmjenjivali su iskustva o svojim životnim izazovima.

Carolin Moch je organizatorica seminara. Od travnja 2021. radi kao europska koordinatorica za JOC i posreduje između nacionalnih pokreta kršćanske radničke mladeži. "Zapravo je bilo planirano da razgovaramo o problemima mladih u post-Covid razdoblju. Međutim, uvezši u obzir činjenicu da mnogi ljudi nisu mogli doći zbog pandemijske situacije, shvatili smo da to nije u skladu s trenutnom situacijom", kaže Moch. „No, ipak smo uspjeli okupiti predstavnike svih nacionalnih pokreta.“ Riječ je o mladim, aktivnim ljudima iz radničkih organizacija. Te ljude zovemo predvodnici.

Glasovi predvodnika

SILVIA GONZALEZ – 23,
VALLADOLID, ŠPANJOLSKA

“

S JOC-om sam oduvijek. Još od malena. Bez ove organizacije ne bih bila ovo što jesam. Možda bih imala druge ideale. JOC mi je pomogao u osobnom razvoju. Danas radim kao šumski vatrogasac i to zanimanje ponekad sa sobom nosi vrlo nesigurne uvjete rada. No, znam da uvijek mogu zamoliti svoju grupu za pomoć. A zatim slijede zajedničke akcije. Sve je to razlog zašto mi je JOC jako prirastao srcu. Za mene se u pandemiji puno toga promjenilo. Ne znam je li upravo pandemija uzrok nestabilnog stanja u kojem sam se zatekla. Međutim, boravak u izolaciji i bavljenje samim sobom zapravo mi je pogodovalo. Sada se pak mnogo toga promjenilo. Radim ono što mi se sviđa i živim s ljudima s kojima se dobro osjećam. Više od toga ne mogu tražiti.”

”

“

Radim kao koordinator za JOC Valonija i Bruxelles. Želimo povezati mlade iz radničke klase i učiniti im život boljim. Životi većine ljudi s kojima radimo obilježeni su egzistencijalnim strahovima. Riječ je u prvom redu o financijskim strahovima, ali i, primjerice, strahovima od klimatskih promjena ili društvenih nemira. Želimo im pomoći da ih prevladaju i da pronađu rješenja ili barem strategije. Primjetili smo da od razgovora s političarima baš i nema neke koristi jer se naši stavovi jednostavno previše razilaze. Stoga je naša strategija krenuti u akcije ovisno o potrebama. Drugim riječima: Kada je na primjer riječ o solidarnosti s radnicima na nesigurnim radnim mjestima, organiziramo inicijative. Primjerice, otvaramo besplatne trgovine s odjećom ili drugim stvarima. Ako je potrebno, organiziramo i demonstracije. Također brinemo o kulturnoj ponudi. To npr. znači da organiziramo koncerte. Ali to radimo sa pogođenim osobama. Mi nismo socijalna skrb. Mi smo organizacija koja živi od svojih članova za svoje članove. Užasno nam je važna mogućnost umrežavanja na europskoj razini. Ja naime smatram da svi težimo istome – naravno, uz kadrovske i strukturalne razlike. No, upravo to nam pomaže u preispitivanju našeg rada i inicijativa, zahvaljujući čemu ih onda možemo učiniti još boljima.”

MARTIN GUERARD – 31, MONS, BELGIJA

”

JAVIER MARTINEZ – 36,
BURGOS, ŠPANJOLSKA

Prije nego što sam se pridružio JOC-u, zapravo sam pretežno radio sam. Sudjelova sam u onome što bi mi se svidjelo, no nikad nisam bio okrenut prema samo jednoj organizaciji. Na JOC sam našao tražeći mogućnosti dodatnog usavršavanja. Zapravo sam se htio uključiti radi mojega životopisa, jer trenutno tražim posao. No, nakon što sam pobliže upoznao JOC, svidjeli su mi se ljudi. Tada sam shvatio da želim ostati u organizaciji i aktivno se uključiti. Nisam više baš mlad, ali i dalje želim biti uključen kao podrška mladim ljudima sa sličnim nedoumnicama i brigama kao i ja. Problem je uvek, također i tijekom pandemije, u nesigurnu radu i neravnopravnosti. I mislim da problem postaje sve veći.

Realni problemi predvodnika

Bez obzira je li riječ o Belgiji, Španjolskoj ili Njemačkoj, mlađi se ljudi diljem Europe suočavaju sa sličnim izazovima tijekom pandemije, a tako će biti i nakon nje. Donositelji odluka bi trebali imati više sluha za njihove probleme, kaže Caro Moch, europska koordinatorica CAJ-a: „Ljudi koji žive u skućenom prostoru, na primjer u zajedničkom stanu ili s roditeljima, pod ogromnim su psihičkim pritiskom. Istovremeno su javni prostori za mlade ograničeni. Mlađi ljudi često imaju nesigurna radna mjesta, gube posao ili su u svojevrsnoj stalnoj pripravnosti. Osjećaju da su tijekom školovanja i studija prepusteni sami sebi te uz to osjećaju velik pritisak zbog gubitka prihoda. Također, pandemija pokazuje da ljudi s niskim primanjima imaju puno manje mogućnosti financirati digitalno učenje s odgovarajućom opremom.“ Dijem različitim zemaljama također je uočeno da se društvene potrebe mlađih konstantno shvaćaju manje ozbiljno od želja

Ovaj članak je sastavljen u sklopu EZA-inog seminara JOC Europe pod naslovom: „Socijalna sigurnost, ravnopravnost spolova i Covid-19: Izazovi i prilike za mlade“, održanog od 18. do 21. studenog 2021. u Valladolisu u Španjolskoj.

poslovnih udruga ili velikih lobističkih organizacija. „Međutim, to što vidimo nije rezultat pandemije, nego je dio sustava u kojem ljudi nisu u fokusu“, kaže europska koordinatorica CAJ-a Caro Moch.

Zahtjevi predvodnika

Po završetku konferencije, sudionici su formulirali zahtjeve prema politici i društvu. Stvarni problemi mlađih i drugih ranjivih skupina ubuduće bi se u hitnim slučajevima morali shvaćati ozbiljno. To se odnosi na životnu situaciju, kao i na važnost obrazovnih i javnih mjesta za mentalno zdravlje. Država bi također trebala pružiti ruku mlađima i ženama koje nepuno radno vrijeme i nesigurno zaposlenje posebno pogađaju. Od presudne je važnosti da i mlađi imaju pristup poslovima sa zajamčenom socijalnom zaštitom. Ne može se događati da se mlađi ljudi najprije moraju probijati kroz loše plaćene, nesigurne poslove dok ne postanu dovoljno stari za dobivanje stalnog posla.

EZA-IN POČETNI SEMINAR 2021.: OKOSNICE SOCIJALNOG DIJALOGA

Europa nakon pandemije koronavirusa i pred gospodarskim procvatom?

TEKSTOVI: Lukas Fleischmann | Sigrid Schraml | Denis Strieder
SLIKE: ÖZA | Adobe Stock

Beć - Oko 110 sudionika EZA-inog početnog seminara raspravljalo je o digitalnoj, zelenoj i društvenoj budućnosti Europe. Na konferenciji od 25. i 26. studenog, koja se zbog pandemije održala online, sudjelovali su predstavnici radnika iz 24 zemlje. Postavili su si pitanje koje pouke Europa izvlači iz pandemije i je li spremna iskoristiti trenutak koji se nudi - tzv. kairos - za uistinu održivu i društvenu transformaciju gospodarstva i društva. Početni seminar održan je u suradnji Tajništva EZA-e i članice EZA-e, Austrijskog centra za radnička pitanja (ÖZA). Predsjednik ÖZA-e Norbert Schnedl u

svojem je uvodnom izlaganju ukazao na sve manju društvenu solidarnost. Kazao je da se na krilima pandemije i društvenih medija šire sve radikalniji stavovi koji predstavljaju prijetnju razvijenim demokracijama i kojima se svi moramo žestoko suprotstaviti. Austrijski ministar vanjskih poslova Michael Linhart u svojem je pozdravnom obraćanju s obzirom na zajedničke kršćansko-socijalne vrijednosti pozvao na zajedničko savladavanje izazova pandemije. Također je pozvao na veće zajedništvo u krizi, dodavši pritom da je cijepljenje znak solidarnosti.

“POTREBAN NAM JE DALJNIJI RAZVOJ GLOBALIZIRANOG SVIJETA PREKO ČISTE GEOPOLITIKE U GEO-DRUŠTVO KOJE NA VLASTITU BUDUĆNOST GLEDANA NA NOV NAČIN I PRETVARA SOCIJALNO TRŽIŠNO GOSPODARSTVO U EKO-SOCIJALNO TRŽIŠNO GOSPODARSTVO.”

Svjedočanstva: Posljedice pandemije

Članovi EZA-ine mreže u sklopu početnog seminara tradicionalno donose iskustva iz svojih zemalja. Joseph Thouvenel iz CFTC-a (Confédération Française des Travailleurs Chrétiens) opisao je situaciju u Francuskoj. U krizi je izgubljeno preko 300.000 radnih mjesta. Osim toga, radnici se suočavaju s velikim izazovima zbog inflacije, koja neravnomjerno pogađa muškarce i žene. Istodobno u Francuskoj postoji trend napuštanja gradova kao posljedica mogućnosti rada od kuće. Americo Monteiro Oliveira (EBCA) opisao je situaciju u Portugalu. Navodi da se državne potpore pružaju samo za poslove u državnim službama. Problem je u Portugalu što radnici u neformalnoj ekonomiji nemaju socijalnu sigurnost. Caroline Moch, europska koordinatorica CAJ-a (kršćanska radnička mladež), vidi pandemiju kao poziv na buđenje u cilju transformacije gospodarskog sustava. Sadašnji sustav ne omogućuje svima dobar život. Posebno se često ozbiljno zanemaruju problemi mlađih. Nakon pandemije korone morala bi uslijediti pandemija solidarnosti.

Čežnja za „novim normalnim nakon pandemije”

Petak je započeo kritičkim razmišljanjima profesora Paula Zulehnera i dvojice gospodarstvenika. Fokus je bio na pitanju “novog normalnog” nakon pandemije te može li se ono što je prethodilo uopće okarakterizirati kao “normalno”. Teolog Zulehner predstavio je međukontinentalnu studiju o pandemiji. Opisao je novo društveno pitanje koje se ubrzano nameće kao posljedica pandemije: U 19. je stoljeću politički odgovor na društvena pitanja bio radnički pokret.

„Kto danas preuzima ulogu zagovornika gubitnika u našem ekonomskom sustavu?”, upitao je Zulehner. U navedenoj je studiji 35 % ispitanika ustvrdilo: “Pandemija će dovesti do trajne krize neoliberalnog kapitalizma.” 47 % ispitanika čak smatra da je to poželjno. S tim u svezi, Zulehner je konstatirao: „Ako u teškim trenucima želimo postupati prema važnim načelima i razmišljati o dugoročnom općem dobru, za to je potrebna „politička veličina.“ Zulehner je pozvao da se izraz „relevantan“ proširi ne samo na sustave, nego i na ljudе.

Digitalna i zelena EU - koliko je transformacija društveno pravedna?

Tim Joris Kaiser iz predstavništva Europske komisije u Austriji predstavio je ciljeve i tzv. EU Mechanism oopravka i otpornosti, kojim EU sa 750 milijardi eura želi promovirati digitalnu i zelenu transformaciju gospodarstva EU-a za sljedeću EU generaciju. Tijekom rasprave načelno je pozdravljen razvojni plan, no istodobno su izražene i velike sumnje u mogućnost realizacije do 2026. godine s obzirom na manjak radne snage i uska grla u robnim isporukama. Profesor Levermans s Potsdamskog instituta za istraživanje klimatskih utjecaja naglasio je da je s obzirom na najnovije rezultate istraživanja prelazak na održivo gospodarstvo u primarnom interesu gospodarstva i društva. Upozorio je na činjenicu da se sve veći vremenski ekstremi kao što su poplave, topinski valovi ili uragani međusobno potiču te da mogu prouzročiti puno veću globalnu ekonomsku štetu nego što se ranije pretpostavljalo. Potsdamski istraživači su za istraživanje šokova koji se događaju duž opskrbnih lanaca upotrijebili novi ekonomski model. Zbog uzajamne ovisnosti i umreženosti u svjetskoj su trgovini posebno pogodjena gospodarstva s visokim prihodima. „Što ako nam nadolazeći valovi šokova neće ostavljati vremena za oporavak od njihovih ekonomskih učinaka?“ zaključio je Leverman svoje izlaganje.

Digitalna transformacija i minimalna plaća

Helga Hons, austrijska sindikalistica, opisala je izazove s kojima se suočjava radno pravo zbog digitalne transformacije. Budući da se posao može obavljati s više mesta, trend se, govori Hons, udaljava od kolektivnog radnog prava prema individualnim ugovorima. To ima svoje prednosti za one koji žele naučiti nove stvari i koji se mogu dobro prilagoditi okolnostima. Međutim, to će biti kobno za ljudе koji se neće snaći u promjeni ili čiji rad lako može zamijeniti umjetna inteligencija. Jörg Tagger iz Opće uprave za zapošljavanje Europske komisije istaknuo je brojne inicijative EU-a koje prate razvojni fond u cilju jačanja socijalne dimenzije i socijalnog dijaloga. Povjerenstvo se, kako navodi, aktivno i intenzivno bavilo problematičnim položajem radnika. Za kraj je kazao da konkretna provedba također izravno ovisi o angažmanu socijalnih partnera.

Dennis Radtke, europarlamentarac i koordinator EPP-a u Odboru za zapošljavanje, s oduševljenjem je branio europsku inicijativu za minimalnu plaću. Jasna većina (37 ZA, 7 PROTIV, 7 suzdržanih) u Europskom parlamentu je, kaže, uspjeh. Na početku rasprave nitko nije vjerovao da se toliko toga može postići. Osim toga, europarlamentarac

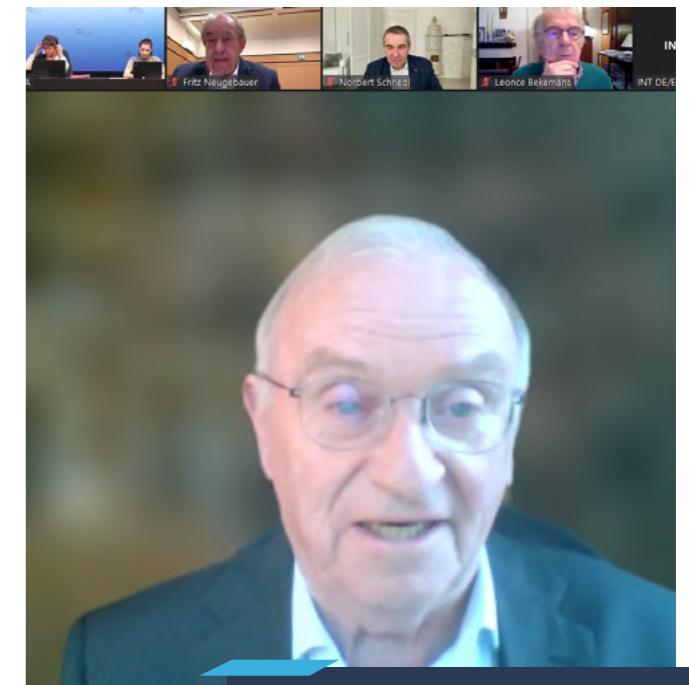
iz Ruhrske oblasti pozvao je na strogo reguliranje rada platformi. Naglasio je da hitno treba razjasniti status dostavljača na biciklima i vozača „Ubera“. Teret dokazivanja se, kako je rekao, mora obrnuti. Neprihvatljivo je da radnici koji rade za takve platforme moraju dokazivati da nisu neovisni. Radtke je pozdravio razvojni plan i Green Deal te je istovremeno jasno rekao: „Moramo se pobrinuti da novac iz „fonda za socijalnu klimu“ stigne do pravih ljudi!“

Zaključak i zahtjevi EZA-e

“EU mora postati jača kao zajednica. Države članice same ne mogu stvoriti globalna rješenja“. Na ovu se uvodnu riječ supredsjednika EZA-e, Piergiorgia Sciacqua, u svojem završnom govoru nadovezao i predsjednik Luc van den Brande. “Potreban nam je daljnji razvoj globaliziranog svijeta preko čiste geopolitike u geo-društvo koje na vlastitu budućnost gleda na nov način i pretvara socijalno tržišno gospodarstvo u eko-socijalno tržišno gospodarstvo. Pandemija na nas mora djelovati kao poziv na buđenje i mora nas potaknuti na razmišljanje o bitnim zadaćama našeg društva i na djelovanje. Pritom su od najveće važnosti vrijednosti europske demokracije kao što su vladavina prava i ljudsko dostojanstvo. Kao kršćansko-socijalne radničke organizacije moramo biti izvor inspiracije drugima i glas gubitnika i socijalno ugroženih ljudi!“

SIGRID SCHRAML & ANDREAS GJECAJ
KONTROLNI CENTAR BEĆ

PREDsjEDNIK LUC VAN DEN BRANDE

„POTREBNA NAM JE SNAŽNA POLITIČKA VOLJA KAKO BISMO GRAĐEVINSKI SEKTOR UČINILI ODRŽIVIM.“

Kako bi prevladao klimatsku krizu, svijetu su potrebne održive zgrade. Laetitia Baldan objašnjava zašto ekološka tranzicija mora ići ruku pod ruku s društvenim promjenama.

INTERVJU: Lukas Fleischmann

SLIKE: Lukas Fleischmann | Adobe Stock

EZA: Čini se da nije baš lako izvesti ekološku tranziciju u građevinskom sektoru uz istodobno unapređivanje radničkih prava. Što mislite, kako bi se sve to moglo uskladiti?

Laetitia: Pa, to je težak zadatak, zbog toga što je potrebno sagledati mnoge aspekte. Prvo, građevinski se sektor sučeljava s nedostatkom radne snage. Radnicima jednostavno nije privlačan zbog slabih plaća i velikog radnog opterećenja, što se posebno odnosi na mlade i žene. Istovremeno vidimo da nam je ovaj sektor potrebniji nego ikad. To nam jasno pokazuje statistika: Između 11 i 14 posto svih sredstava iz EU fonda za oporavak ide izravno u građevinski sektor, u prvom redu za obnovu zgrada. Za to nam je potrebno više radnika. Pritom su radnicima potrebne nove vještine i digitalne kompetencije.

EZA: Možete li to detaljnije objasniti?

Laetitia: Procjenjuje se da u EU 75 posto svih zgrada nema dostatnu energetsku učinkovitost, što je jako puno. Za obnovu zgrada, koje bi tako postale održivije, potrebno je koristiti digitalne alate. Jedan takav primjer je upravljanje zgradama, za što su zaposlenicima potrebne digitalne vještine. Isto tako, u ovom su nam sektoru potrebeni mladi zaposlenici s visokim digitalnim afinitetom. Međutim, uz niske plaće i nesigurne uvjete rada teško je privući mlade kvalificirane radnike za rad u ovom sektoru.

EZA: Možete li mi navesti neki primjer?

Laetitia: Dobar primjer za to je industrija toplinskih pumpi. Europska zaklada za klimu utvrdila je da radna snaga trenutno nije spremna za najnovija tehnološka dostignuća. Broj kvalificiranih radnika je nedostatan. Zbog toga je ugradnja toplinskih pumpi u usporedbi s tehnologijama temeljenima na fosilnim gorivima zanemariva. To znači da doduše imamo tehnologiju, ali ne i ljudi koji bi je instalirali. Nedostatak vještina i radne snage usporava ekološko restrukturiranje.

EZA: Što predlažete kako bi se to promijenilo?

Laetitia: Najprije bih poboljšala plaću. Sljedeći korak bi bio da se građevinskim radnicima da više slobodnog vremena. Pritom naravno mislim na dane odmora, primjereno i održiv broj radnih dana te dostojanstven rad primjeren dobi. Potreban nam je i snažan socijalni dijalog - ne samo na razini poduzeća i države, nego i na europskoj razini. Problemi u

“ŽELIM BITI OPTIMISTIČNA, ALI MİSLIM DA ĆE TO POTRAJATI. NOVAC UPRAVLJA SVIJETOM, A POSEBNO GA PUNO IMA U GRAĐEVINSKOM SEKTORU, ALI NIJE PRAVEDNO RASPOREĐEN.”

građevinskom sektoru nisu isključivo belgijski fenomen. No, sve će to biti moguće samo ako postoji snažna politička volja za rješavanje ovih pitanja.

EZA: Organizirali ste EZA-in seminar koji se bavio isključivo ekološkom tranzicijom u građevinskom sektoru. Zašto je ovu temu potrebno promatrati na europskoj razini?

Laetitia: Europska je komisija postavila pravni okvir koji je vrlo važan. Međutim, nacionalne zakonodavne mјere moraju ići još dalje. Uzajamnom razmjenom naših nacionalnih ideja i iskustva možemo jedni drugi poticati u iznalaženju novih rješenja. Tijekom ovog seminara istaknuli smo primjere dobre prakse iz cijele Europe.

EZA: Osim europskog ili nacionalnog stajališta, svakako treba uzeti u obzir i mišljenja ljudi koji bi u budućnosti trebali graditi na održiv način, odnosno radnika. Kako komunicirate s radnicima?

Laetitia: Naravno, to je jedna od naših najvažnijih zadaća kao sindikata. Mi zastupamo interes tih ljudi. Međutim, taj zadatak nije uvijek lak. Radnici na gradilištu dolaze iz različitih zemalja, govore različite jezike i rade na različitim mjestima. Teško je stupiti s njima u kontakt. Zbog njihovih nesigurnih radnih uvjeta, ekološka održivost zasigurno im nije na vrhu liste osobnih prioriteta.

EZA: Postoji li veza između boljih i održivijih uvjeta rada i ekološke tranzicije?

Laetitia: Takva je veza neophodna. Mi kao radničke organizacije ističemo da želimo ekološku transformaciju, ali ta transformacija ujedno mora biti i pravedna. Vjerujem da jedno bez drugog dugoročno neće funkcionirati. Ako poboljšamo prava i uvjete radnika na gradilištima, povećat ćemo i održivost u građevinskom sektoru.

EZA: Gdje to, po Vašem mišljenju, već funkcioniра?

Laetitia: Dobar primjer je spoj Oosterweel u Antwerpenu – veliki europski infrastrukturni projekt zatvaranja prstena autoputeva oko Antwerpena. Došlo je do značajnog poboljšanja radnih uvjeta u pogledu zaštite zdravlja, sigurnosti na radu i radnog opterećenja. Postoje grupe predstavnika poslodavaca i radnika, koji se redovito sastaju kako bi razgovarali o napretku projekta. Sudionici u tim grupama raspravljaju i o pitanju održivih građevinskih materijala. Uključeno je također i lokalno stanovništvo, koje iznosi svoja stajališta.

EZA: Koliko vjerujete da je moguć klimatski neutralan građevinski sektor?

Laetitia: Želim biti optimistična, ali mislim da će to potrajati. Novac upravlja svjetom, a posebno ga puno ima u građevinskom sektoru, ali nije pravedno raspoređen. Uspijemo li povećati plaće te tako poboljšati uvjete rada i privući nove kvalificirane radnike, to bi mogao biti korak u pravom smjeru.

LAETITIA BALDAN DELGADO RADI ZA
BELGIJSKI SINDIKAT ACV-CSC BIE

Laetitia Baldan Delgado radi za belgijski sindikat ACV-CSC BIE (građevinarstvo, industrija i energija), u okviru kojega predstavlja međunarodni odjel u sektoru radnika u drvnoj i građevinskoj industriji. ACV-CSC BIE je u listopadu 2021. u Bruxellesu organizirao EZA seminar o ekološkoj transformaciji u građevinskom sektoru.

MAGAZINE

UREDNIŠTVO

Izdavač

EZA – Evropski centar za radnička pitanja Johannes-Albers-Allee 2 53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22
E-Mail: eza@eza.org www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml, Lukas Fleischmann (Odgovorni urednik)

Urednički dizajn i grafik

Sofia Wunderling, 40227 Düsseldorf
wunderling.myportfolio.com

Fotografije i grafika

Lukas Fleischmann, ÖZA, Adobe Stock

Izlazi

Tri puta godišnje
Publikaciju finansijski podupire
Europska unija.

